

nasza **solidarność**

biuletyn informacyjny • redaguje
Międzyzakładowa Komisja Robotnicza
Komitet Założycielski Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego

Jastrzębie

Nr 3 - 24.10.1980 r.

6 Zebranie MKR w Jastrzębiu

W piątek 17 października 1980 r. odbyło się 6 zebranie Międzyzakładowej Komisji Robotniczej - Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju, na które przybyły delegacje Zakładowych Komitetów Robotniczych z ponad 200 zakładów pracy w kilkunastu województwach

UDZIAŁ PRZEDSTAWICIELI WŁADZ. Zebranie miało odmienny wpływ od poprzednich charakter. Bowiem poza MKR w Jastrzębiu i przedstawicieli ZKR-ów zrzeszonych w NSZZ "Solidarność" w Jastrzębiu Zdroju. W zebraniu uczestniczyli po raz pierwszy przedstawiciele władz: Minister Górnictwa i Przewodniczący Komisji Mieszanej Mieczysław Głanowski, sekretarz KW-PZPR w Katowicach W. Kiczan, I-szy zastępca wojewody katowickiego Z. Górczyca, Dyrektor Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego G. Horak, prezydent Jastrzębia Zdroju R. Myska.

STANOWISKO "SOLIDARNOSCI" WOBEC REJESTRACJI.

Na wstępnich zebraniach kol. Ryszard Kuś złożył sprawozdanie z posiedzenia Krajowej Komisji Porozumiewawczej "SOLIDARNOSC", które odbyło się w Gdańsku. Przedstawił stanowisko "Solidarności" wobec zastrzeżeń Sądu Wojewódzkiego w Warszawie uniemożliwiających - zdaniem Sądu rejestrację "Solidarności". Zebranie w całej rozciągłości przyjęło stanowisko Krajowej Komisji i uznało, że wątpliwości wysunięte przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, co do Statutu NSZZ "Solidarność" zostały usunięte w całości przez wyjaśnienia naszych przedstawicieli oraz, że niezwłoczne zarejestrowanie NSZZ "Solidarność", które w naszym MKR przekroczyły już liczbę trzech milionów 200 tysięcy członków, jest nakazem chwili, leży w interesie całego społeczeństwa i jest warunkiem położenia kresu stosunkom napięć, przywróceniaładu, warunkiem obdarzenia władz w naszym kraju zaufaniem ludzi pracy.

WYKONANIE POROZUMIENIA JASTRZEBSKIEGO. Następnie sprawozdania Komisji Mieszanej, powołanej do wypełnienia porozumienia podpisanego 3.09.1980r. w Jastrzębiu Zdroju złożyli kolejno: minister górnictwa i przewodniczący Komisji Mieszanej Mieczysław Głanowski oraz wiceprzewodniczący MKR w Jastrzębiu Stefan Pałka. Obydwa sprawozdania określały stan realizacji porozumienia po ostatnich posiedzeniach Komisji Mieszanej, które odbyły się w Katowicach 10 i 13.10.1980 r. w nowym składzie z nowo powołanym przed 10-cio dniemi przewodniczącym - ministrem Głanowskim.

Minister Głanowski w swoim i władz imieniu wyraził gotowość Komisji Rządowej do maksymalnie szybkiego załatwienia postanowień zawartych w Porozumieniu i innych postulatów składanych przez MKR do resortu górnictwa i do Komisji Mieszanej, zwracając jednocześnie uwagę, że wiele postulatów ze względu na wysoki stopień złożoności i wielką wagę problemów wymaga starannego przygotowania. Sprawozdanie wiceprzewodniczącego MKR Pałki, którego tekst zamieściliśmy w 2 numerze naszego biuletynu, zwróciło uwagę na te szczególnie sprawy, co do których załatwienia nie ma podstaw do przewlekania i niedotrzymywania terminów ustalonych w Porozumieniu.

Referat Programowy: ZWIĄZKI KONSTYTUCYJNEJ NIEZALEŻNEJ, ŚWIATOPOGLĄDOWO OTWARTE. Przed dyskusją nad sprawozdaniami, kol. Bożena Borys-Pietrzykowska wygłosiła referat Prezydium MKR - KZ NSZZ "Solidarność", który określił założenia programowe "Solidarności". Program ten zawiera się w trzech zasadach, którymi kieruje się nasz związek zawodowy jako: konstytucyjny, niezależny, światopoglądowo otwarty. Referat został przyjęty przez MKR i zrzeszone w nim ZKR-y jako program "Solidarności".

Także sekretarz KW PZPR w Katowicach Wiesław Kiczan oświadczył, że Komisja Rządowa referatu "wysłuchała z satysfakcją" i że jest on wyrazem zdrowego, autentycznego ruchu zawodowego, w stosunku do którego - jak powiedział - "musimy się uczyć autentycznego partnerstwa".

Referat programowy MKR Jastrzębie został złożony w redakcji "Dziennika Zachodniego" w Katowicach do druku na kolumnie "Solidarności" na dzień 21.10.1980, stosownie do poprzednich ustaleń MKR z redakcją kptrem naczelnym.

DYSKUSJA. Nie sposób jest zrelacjonować szczegółowo przebieg długiej dyskusji - całe zebranie trwało bowiem ponad 7 godzin. Dyskusja skupiała się przede wszystkim na ukazaniu wielkiej liczby ciągle jeszcze nie załatwionych ważnych spraw ludzi pracy. W jeszcze większym niż na poprzednich zebraniach zakresie uczestniczyli dyskusji poruszali problemy ogólnospołeczne, polityki społecznej, które wykraczają poza sprawy dotyczące bezpośrednio grupy pracowników skupione w naszym MKR. Wyniki dyskusji zawarte są we wnioskach i uchwałach, które publikujemy niżej.

OSWIADCZENIA PRZEDSTAWICIELI WŁADZ. Po dyskusji Minister Głanowski odpowiadał na pytania podniesione w dyskusji i doręczane mu w czasie jego wypowiedzi. Między innymi zapowiedział posiedzenie Komisji Mieszanej na 21.10.1980 r. /które się jednak nie odbyło/, przekazywanie do MKR i ZKR-ów protokołów z Komisji Mieszanej w 2-3 dni po posiedzeniu, przekazanie 21.10.1980 r. dwóch kserografów do dyspozycji MKR. Oświadczył też, że do 22.10.1980 r. przedstawi sposób rozwiązywania dobrowolności pracy górników w wolne soboty, który by nie naruszał godności górników. Zobowiązał się odpowiedzieć w ciągu tygodnia na wszystkie pytania szczegółowe zadane podczas dyskusji, zobowiązał się przyjeżdżać na nasze zebrania do Jastrzębia na zaproszenie MKR.

Sekretarz KW PZPR w Katowicach Wiesław Kiczan w imieniu i sekretarza KW PZPR Andrzeja Zabińskiego oświadczył, że on i członkowie Komisji Rządowej przyjadą do Jastrzębia za każdym razem ilekroć będą zaproszeni. Rozumie naszą niecierpliwość i dzielącą nas chwilami nieufność. Jest zdania, że ruch nasz jest zdrowy, autentyczny. Ma prawo do nieufności, gdyż zrodził się jako dziecko niechciane.

Powiedział, że on i partia muszą uczyć się autentycznego partnerstwa, chce z całego serca dotrzymać danego nam słowa, potwierdzonego podpisami pod Porozumieniem. Uważa, że rozmowa musi być uczciwa.

I zastępca wojewody katowickiego Zdzisław Gorzyca powiedział między innymi, że żaden sportowiec nie będzie odtąd na garnuszku zakładów pracy. Jedynie 1220 zawodników o klasie krajowej i światowej oraz zawodnicy pierwszej ligi hokeja, koszykówki i piłki nożnej będą otrzymywali wynagrodzenie, lecz nie z zakładów pracy. Pozostali zawodnicy podejmą pracę. Oświadczył, że odpowie w ciągu tygodnia na podniesiony w dyskusji zarzut, że w miejsce wycofanych talonów na atrakcyjne towary, Urząd Wojewódzki w Katowicach wydaje listy przydziałowe.

WNIOSKI. Zebranie przyjęło wnioski przedstawione przez Komisję Uchwał i wniosków w składzie: Daniel Bańka, Marzena Bere, Lech Biedowski, Sylwester Głowacki, Stefania Hołoga, Bolesław Niezgoda i Jerzy Skware:

1. Żądamy niezwłocznego zarejestrowania NSZZ "Solidarność" w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie, albowiem wyjaśnienia odczytane przez kol. Ryszarda Kusia całkowicie usuwają wątpliwości wysunięte co do Statutu przez Sąd Wojewódzki w Warszawie.
2. Przyznajemy, że sprawa realizacji wszystkich postulatów jest skomplikowana z uwagi na szeroki zakres problemów, nie-mniej jednak żądamy ostatecznego ustalenia terminu realizacji zgłoszonych postulatów w odpowiednich harmonogramach.
3. Nie zgadzamy się na proponowaną zasadę podwyżek płac w całym kraju - pracownikom fizycznym o jedną tabelę wyżej, pracownikom umysłowym o jedną kategorię zaszerogowania wyżej, bowiem kwoty te nie odpowiadają wzrostowi kosztów utrzymania. Domagamy się, aby regulacja płac odbywała się w ścisłej relacji ze wzrostem kosztów utrzymania.
4. Żądamy podwyższenia minimum płacowego, albowiem kwota 2.400,- zł ustalona w Uchwale 81/80 Rady Ministrów nie gwarantuje pokrycia rzeczywistych kosztów utrzymania.
5. Domagamy się udziału w pracach nad przebudową systemu płac i nowej organizacji pracy - po 1 stycznia 1981 r.
6. Żądamy dokooptowania lekarzy wskazanych przez właściwe terytorialnie MKR KZ "Solidarność" do Komisji kwalifikującej miejsca pracy jako szkodliwe i ustalającej metody usunięcia szkodliwości.
7. Żądamy usprawnienia pracy administracji zakładów pracy poprzez likwidację przerostów biurokratycznych, a nie poprzez zwalnianie pracowników administracyjnych.
8. Żądamy, by w rozmowach między Ministrem Górnictwa a Głównym Inspektorem Paliw na temat wniosków i ustalenia gospodarowania węglem w kraju uczestniczyli specjaliści wskazani przez właściwe MKR.
9. Żądamy, by w ścisłym resortowo ministrowie poinformowali dyrektorów zjednoczeń i przedsiębiorstw, że podstawą prawną tworzenia ZKR i ZKZ w zakładach pracy stanowią porozumienia: Gdańskie, Szczecińskie, Jastrzębskie.
10. Domagamy się zmiany zasad przyznawania nagród jubileuszowych za długoletnią pracę w górnictwie przez dodanie, że do okresu wymaganego do uzyskania nagrody jubileuszowej należy również wliczyć techników i inżynierów innych specjalności niezbędnych w górnictwie.

11. Żądamy opublikowania referatu programowego z działalności NSZZ "Solidarność" w środkach masowego przekazu całego kraju.
12. Żądamy ponownego ustalenia przez Komisję Mieszaną liczby osób oddzielonych do pracy w ZKR i ZKZ zgodnie z wcześniejszymi propozycjami zgłoszonymi w liście dostarczonej Ministrowi Górnictwa.
13. Domagamy się umieszczenia krzyża obok godła państwowego na zbraniach.
14. Żądamy udostępnienia drukarni i powielaczy dla potrzeb MKR-u.
15. Żądamy zwiększenia dostępu do środków masowego przekazu.
16. Kategoriecznie domagamy się zaprzestania używania tytułu przynależności do NSZZ "Solidarność" i działalności w KKR, ZKZ i MKR i MKZ.
17. Żądamy niezwłocznej podwyżki płac Służby Zdrowia.
18. Protestujemy z powodu sprzedawania atrakcyjnych towarów na listy przydziałowe i w miejsce wycofanych talonów i żądamy zaprzestania podobnych praktyk.
19. Żądamy rozwiązania celowości likwidacji wszystkich zjednoczeń do końca 1980 r.
20. Domagamy się pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej bezwzględnie wszystkich podejrzanych o nadużycia, marnotrawstwo i zagarnięcie mienia społecznego, a także odpowiedzialnych za zadłużenie kraju, bez względu na zajmowane stanowisko w administracji państwowej, czy w aparacie partyjnym w celu dokonania konfiskaty aprzeniewierzonego mienia.
21. Domagamy się natychmiastowego odblokowania etatów pracowników dotychczas we wszystkich kopalniach.
22. Żądamy przeprowadzenia regulacji płac w przedsiębiorstwach transportowych w terminie do 15.11.1980 r.
23. Domagamy się, by objęto począwszy od 1.10.1980 r. podwyżką płac również pracowników wszystkich biur projektowych.
24. Domagamy się podporządkowania resortowi górnictwa wszystkich górników bez względu na rodzaj wydobywanej kopaliny.
25. Domagamy się rozważenia sprawy zreformowania administracji państwowej poprzez przyrównanie poprzedniego podziału administracyjnego kraju na 17 województw, w celu zmniejszenia administracji.
26. Żądamy zwiększenia wydatków państwa na oświatę, które obecnie wynoszą 3,5 % budżetu państwa i należą do najniższych w Europie.
27. Domagamy się takiej zmiany organizacji szkolnictwa wszystkich szczebli programów szkolnych, szczególnie w zakresie historii i literatury, aby zapewnić naszym dzieciom właściwe wychowanie i wiedzę o wielkich tradycjach patriotycznych i narodowych Polski.
28. Żądamy poprawy warunków nauczania w szkołach, z uwzględnieniem wolnych sobót dla uczniów i nauczycieli wszystkich szkół.
29. Żądamy przekazania Związku Harcerstwa Polskiego w organizację zgodną z jej założeniami, organizację autentycznie wychowawczą.
30. Domagamy się rozpatrzenia wszystkich postulatów zgłoszonych przez emerytów, rencistów i inwalidów i ustalenie terminów realizacji w okresie do 15.XI.1980 r.
31. Żądamy zdementowania podanej informacji o zasięgu działania Komisji Mieszaney, która obejmuje nie tylko województwo katowickie lecz - zgodnie z porozumieniami robotniczymi - jej ustalenia dotyczą wszystkich ludzi pracy.

UCHWAŁY ZEBRANIA PLENARNEGO.

1. Przyjmujemy postawę stanowczości i konsekwencji w negocjacjach z przedstawicielami Rządu.
2. Uchwalamy, że podawana będzie pełna informacja z prac Komisji Mieszanej powołanej do realizacji Porozumienia z 3.09.1980 r. w Jastrzębiu.
3. Uchwalamy, że przy zakładaniu NSZZ "Solidarność" konieczne jest przedyskutowanie z załogami zakładów pracy i ZKR-ami form i wysokości pomocy dla emerytów, rencistów i inwalidów.
4. Przyjmujemy do akceptującej wiadomości oświadczenia przedstawiciela KW PZPR w Katowicach obywatela W. Kiczana o pełnym poparciu Partii dla działalności NSZZ "Solidarność", rozumiejąc jednocześnie współpracę na zasadach partnerstwa.
5. Uznając powagę podjętych przez przedstawicieli Rządu zobowiązań, oczekujemy dotrzymania podanych terminów przez Ministra Górnictwa.

NAD UCHWAŁĄ O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

17.10.1980 r. w Warszawie odbyło się inauguracyjne posiedzenie powołanego przez Radę państwa Zespołu do opracowania projektu ustawy o związkach zawodowych. W obradach wzięli udział z ramienia naszego MKR kol. Jarosław Sienkiewicz i kol. Tadeusz Jedynek. Następane posiedzenie plenarne wyznaczono na 29.10.1980 r.

BISKUP KATOWICKI WŚRÓD ZWIĄZKOWCÓW JASTRZĘBIA

W niedzielę 19 października 1980 r. na probošwie budującego się nowego kościoła w Jastrzębiu odbyło się spotkanie ordynariusza diecezji katowickiej, ks. Biskupa dr Herberta Bednorza z całym prezydentem Międzyzakładowej Komisji Robotniczej - Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju. W spotkaniu uczestniczyli ksiądz parafii jastrzębskiej z ks. proboszczem Bernardem Czernieckim na czele. W bezpośredniej, dialogowej atmosferze mówiono o problemach, które stoją przed ruchem związkowym "Solidarność" na obecnym etapie jego rozwoju.

Ks. Biskup Ordynariusz podkreślił, że są sprawy i rzeczy podstawowe, o które w chwili obecnej trzeba szczególnie dbać. Przede wszystkim potrzebne jest mocne poczucie odpowiedzialności za wspólne losy kraju, wywołane wysuwaniem realnych, najpotrzebniejszych i najważniejszych postulatów. Wśród tych ważnych potrzeb na czołowe miejsce wysuwa się konieczność jak najrychlejszej rejestracji "Solidarności". Wśród potrzeb tych również istotne miejsce zajmuje świadomość tego, iż po strajk sięgając należy tylko w ostateczności, tak zresztą jak to "Solidarność" do tej pory rozumiała i konsekwentnie czyniła. Istotne jest także i to, by różne regionalne nurty w nowym ruchu związkowym utrwaliły solidarnie wspólną płaszczyznę porozumienia w sprawach najważniejszych i możliwych aktualnie do zrealizowania. Chodzi o mocne podkreślenie w działalności "Solidarności" nadal tegoż co ruch ten tak mocno akceptuje od samego swego zarania, a mianowicie dobro górników, wszystkich robotników i całej naszej polskiej Ojczyzny. Działac swymi refleksjami Ksiądz Biskup wyraził pogląd, czy nie byłoby dobre okresowe spotkania między różnymi regionalnymi ośrodkami ruchu "Solidarność" w poszczególnych siedzibach Szczecin, Gdańsk, Jastrzębie, Huta "Katowice", by w ten sposób na bieżąco wyjaśnić to, co najważniejsze wspólne i trwałe, a nie rozpraszać się na drugorzędnych postulatach, które trzeba umieć odłożyć czasami na później. Wspominał też Ksiądz Biskup o tym, jak to od wielu lat, niestety bezskutecznie, zwracał się do władz centralnych i wojewódzkich, wskazując na niebezpieczny kierunek rozwoju całego kraju, a w szczegól-

ności województwa katowickiego.

Ordynariusz Katowicki poinformował zebranych, że na zaproszenie biskupa Bronisława Dąbrowskiego, sekretarza Episkopatu Polski spotkają się w Warszawie w najbliższym czasie delegacje wszystkich wspomnianych wyżej ośrodków regionalnych ruchu "Solidarność" z biskupami ordynariuszami tych diecezji, na terenie których działają tj. diecezji gdańskiej, szczecińskiej, katowickiej, częstochowskiej. W toku wymiany poglądów, która toczyła się głównie wokół zharmonizowania wspólnoty działań całego ruchu związkowego "Solidarność" podkreślono, iż rola doradców i ekspertów powinna ograniczyć się wyłącznie i wyraźnie do tego, co wynika z istoty ew. ich służebnych wobec "Solidarności" funkcji, a mianowicie, że to Związek określa kierunek zapotrzebowań i formy pomocy dla swych własnych działań i tylko w tym też zakresie doradcy i eksperci pomagają. W ten sposób zachowana będzie całkowita suwerenność "Solidarności" w jej działaniach i decyzjach wszystkich szczebli i regionów dla skutecznej obrony interesów ludzi pracy w całej naszej Ojczyźnie.

Przedstawiciele MKR dzieląc się swymi kłopotami i doświadczeniami informując Księdza Ordynariusza o pracy w MKR - NSZZ "Solidarność" Jędrzejów Zdrój, mówili o możliwości jeszcze skuteczniejszego działania na przeświadczenie ze środowiskiem wiejskim Ziemi Pszczyńskiej, gdzie tworzą się zaletki "Solidarności". Gotowi są również do dalszej współpracy z władzami.

W trakcie serdecznej rozmowy MKR podziękował Księdzowi za moralne wsparcie, za pobudzające do dalszego działania ciężkie "Solidarności" na rzecz wspólnego dobra refleksje wyrażone przez Księdza Biskupa. MKR podziękował także za dotychczasową, skuteczną i bezinteresowną pomoc wszystkich ludzi dobrej woli, którzy stoją u boku Związku w tym także katolików i ewangelików, którzy działając z polecenia Biskupa Ordynariusza - pomagali i pomagają w granicach i formach określonych przez "Solidarność" w Jędrzejów.

Po spotkaniu wszyscy jego uczestnicy udali się na KWK "XXX-lecie PRL", gdzie odbyła się uroczystość poświęcenia figury św. Barbary - patronki górników oraz sztandaru związkowego NSZZ "Solidarność". W uroczystości tej oraz Mszy św. przy deszczowej pogodzie pod gołym niebem uczestniczyli księża z pobliskich dekanatów: pszczyńskiego, żorskiego, wodzisławskiego, pawłowickiego, jędrzejbskiego oraz zebrani wierni, w tym przede wszystkim górnicy i ich rodziny, którzy przybyli na tę religijną uroczystość w liczbie ponad 10 tysięcy. W wystąpieniach przedstawicieli MKR i ZKR, duchowieństwa i homilii Biskupa Ordynariusza przebiegała się naczelna myśl, iż w obecnej trudnej sytuacji naszej Ojczyzny, kiedy cały naród budzi się ku lepszemu przyszłości przez twórczą pracę, istotne znaczenie, stale wzrastające, ma poszanowanie godności człowieka i jego pracy, zwłaszcza ciężkiej i niebezpiecznej pracy górników. Dlatego też nadzieje związane z odnową naszego życia publicznego i zawodowego nierozdzielnie związane są z walką o poszanowanie tych prac, w tym prawa do niedzielnego, godnego wypoczynku.

Po uroczystościach na KWK "XXX-lecie PRL" udano się z powrotem do Jędrzejowa, gdzie odbyła się dziękczynna Msza św. w związku z zakończeniem trzydniowej wizytacji duszpasterskiej w nowo budującym się kościele, który jak stwierdził to witając zebranych ks. proboszcz Gerard Czarnecki - był sercem tego, co działo się w Jędrzejów w czasie pamiętnych dni strajkowych, kiedy to górnicy podjęli walkę o godne człowieka warunki pracy i życia, w tym prawo do wolnych, po chrześcijańsku czczonych niedziel, o prawo do czczenia św. Barbary na kopalniach. Ks. Proboszcz podkreślił ogromny wkład Księdza Biskupa

w dzieło wznoszenia tego kościoła, symbolu jedności, wiary i czynu, modlitwy oraz pracy mieszkańców Jastrzębia. Ks. Proboszcz powitał także przedstawicieli Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" z Jastrzębia Zdroju.

W czasie uroczystej Mszy Sw. odprawianej przez Księdza Biskupa i udzieleniem przepiękniejących kościół i plac przykościelny tłumów kilku tysięcy wiernych. Biskup Ordynariusz wygłosił homilię, w której mówił o doniosłej roli Kościoła oraz parafii jastrzębskiej w dziele jednoczenia i integrowania społeczności wiernych, przybyłych tam z całej polski. "przybyliście tu jako obcy sobie, zaś przez wiarę, wspólną nadzieję i wzajemną miłość - mówią Ksiądz Biskup - staliście się polską i katolicką wspólnotą, bowiem kościół jednoczy ludzi dla wspólnego dobra. Duch Święty nie posługuje się przemocą i gwałtem, ale jednoczy przez wiarę, nadzieję i miłość, składając wszystkich do służby Bożej i służby ludziom. Szczególnie widoczne jest to tu, w Jastrzębiu, gdzie jest największa w diecezji parafia".

Po zakończeniu Mszy Sw. przedstawiciel MKR Ryszard Kuś podziękował kościółowi za wieloraką pomoc moralną i służbę duszpasterską udzieloną w czasie strajku i trudnych pierwszych dni działalności NSZZ "Solidarność" i zwrócił się także ze słowami podzięków za pomoc i radę udzielaną MKR przez wszystkich ludzi dobrej woli.

PIERWSZY SZTANDAR "SOLIDARNOSCI".

Podczas uroczystości kościelnych 19 października 1980 r. został poświęcony przez Biskupa Katowickiego Herberta Bednorza pierwszy w historii ruchu "Solidarność" sztandar. Jest to sztandar Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" przy KWK "XXX-lecie PRL" w Jastrzębiu Zdroju. Na jednej stronie sztandaru wyhaftowane jest, poza nazwą Związku, lampa górnicza i symbole górnicze oraz rok 1980 r. Odwrótną stronę sztandaru zajmuje wizerunek świętej Barbary, która trzyma miecz w prawej dłoni. Jak wiadomo św. Barbara trzyma według tradycyjnych przekazów, miecz w lewej dłoni, jednak użono, że miecz w prawej dłoni patronki górników oznacza, że sztandar i Związek któremu Ona patronuje, zrodziły się w walce, Postać św. Barbary przedstawiona jest na tle rysunku kopalni. Wokół postaci widnieje napis: "Patronko górników, módl się za nami".

Składamy serdeczne podziękowanie ofiarodawcom sztandaru, którzy pragnę pozostać anonimowi.

ZKR "SOLIDARNOSC"
przy KWK XXX-lecia PRL

1

MKR w Jastrzębiu Zdroju

SPOTKANIE Z LECHEM WAŁĘSĄ W JASTRZĘBIU

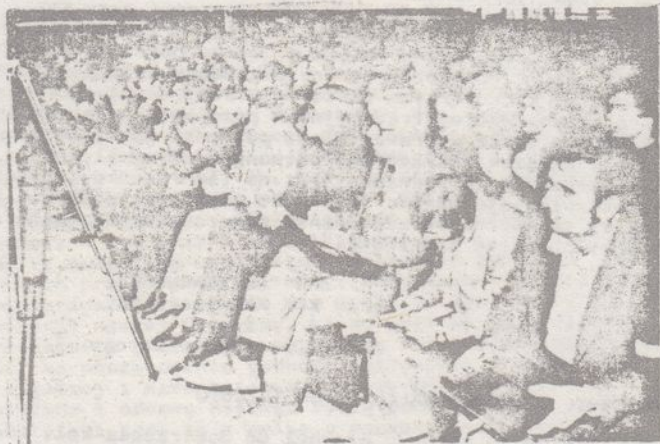
W poniedziałek 20.10.1980.r. przybył do Jastrzębia kol. Lech Wałęsa, przewodniczący MKZ w Gdańsku i przewodniczący Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ "Solidarność" wraz z członkami prezydium MKZ "Solidarność" w Gdańsku i doradcami. Przybyli także przewodniczący i członkowie prezydium MKR z innych regionów kraju, w tym przewodniczący MKZ NSZZ "Solidarność" w Szczecinie Jurczyk i Hucie "Katowice" Rozpłochowski.

Lech Wałęsa został serdecznie i gorąco powitany o godzinie 12,00 przez licznie zgromadzonych w hali sportowej w Jastrzębiu Przedstawicieli Zakładowych Komitetów Robotniczych w MKR w Jastrzębiu Zdroju. W jego osobie witano symbol przemian dokonujących się w kraju od sierpnia tego roku.

Lecha Wałęsę powitał przewodniczący MKR Jastrzębie Jarosław Sienkiewicz. Następnie kol. Wałęsa odpowiadał na liczne pytania, zadawane mu przez uczestników spotkania.

LECH WAŁESA ; JAROSŁAW SIENKIEWICZ
w czasie spotkania z MKZ-ami i ZKR-ami
w Jastrzębiu Zdroju

Przedstawiciele MKZ-ów i MKR-ów na spotkaniu
z LECHEM WAŁESĄ i JAROSŁAWEM SIENKIEWICZEM

W początkowej fazie zebrania, nie znając aktualnej sytuacji w naszym MKR, zbyt krytycznie oceniono stan naszej organizacji związkowej "Solidarność". Nasi mili goście z Wybrzeża po raz pierwszy mieli okazję poznać sytuację Górnego Śląska, którego liczne sprawy są odmienne i specyficzne w porównaniu do innych regionów kraju.

W trakcie spotkania kol. Jurczyk przewodniczący MKZ "Solidarność" w Szczecinie odczytał oświadczenie przyjęły list portowców do górników. Na zakończenie spotkania, w atmosferze jedności i solidarności wszystkich regionalnych ogniw NSZZ "Solidarność" wręczył kol. Lechowi Wałęsie inwentaż górniczy.

KRAJOWA KOMISJA POROZUMIENIOWCZA.

Na 20.10.1980 r. wyznaczone zostało w Jastrzębiu posiedzenie Krajowej Komisji Porozumienawczej NSZZ "Solidarność". Wobec przesłania listów z zawiadomieniem o tym posiedzeniu zbyt późno, nie wszystkie MKZ-ty i MKR-y "Solidarność" z kraju mogły przybyć lub przygotować pełne sprawozdanie ze swej działalności. W tej sytuacji po odwołaniu ogólnym bieżącej sytuacji, postanowiono zwołać posiedzenie Krajowej Komisji Porozumienawczej do Gdańska na 27.10.1980 r.

LECH WAŁĘSA W KATOWICACH

20.10.1980 r. o godz. 17⁰⁰ Lech Wałęsa był gościem MKZ NSZZ "Solidarność" przy Hucie Katowice. Spotkanie odbyło się w katowickim "spodku". Podobnie jak w Jastrzębiu kol. Wałęsa odpowiadał na dziesiątki pytań skierowanych do niego z sali o podobnej jak w Jastrzębiu tematyce. Podobne są przecież problemy ludzi pracy w naszym regionie.

W czasie spotkania mecenas Siła-Nowicki powiedział, że ludzie tworzący "Solidarność" działają z ogromnym poczuciem odpowiedzialności za losy całego kraju; z największą troską myślą o naszej Ojczyźnie i pragną lepszego życia dla całego kraju w którym każdy czuły się wolny. Pragną życia wznioślejszego. Zdejmy sobie sprawę - mówił dalej kol. Siła-Nowicki - że sytuacja gospodarcza Polski jest trudna. Stoimy przed latami trudów i wyrzeczeń. Ale Polak umie pracować jeżeli widać że owoce jego pracy nie są marnowane. Jesteśmy narodem zdolnym do wyrzeczeń i poświęceń dla wspólnego dobra. Polska jest jedyną, jesteśmy braćmi, ale serce Polski bije szczególnie mocno w Warszawie, na Wybrzeżu, w Katowicach, na Górnym Śląsku. Nie ma Polski bez Śląska.

Z DZIAŁALNOŚCI MKR JASTRZĘBIE

Rejestrujemy tutaj stan zgłoszeń i wykonania postulatów, które są składane przez MKR KZ NSZZ "Solidarność" w Jastrzębiu Zdroju w imieniu zrzeszonych u nas Zakładowych Komitetów Robotniczych, do różnych instytucji.

POSTULATY JUŻ ZAŁATWIONE. Odpowiedź na przedstawione przez naszą MKR postulaty wraz z określeniem sposobu ich realizacji przedstawiły następujące instytucje i przedsiębiorstwa: PP "Palmoxbyt" Katowice, PTBW w Rudzie Śląskiej, Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego /tylko postulaty dotyczące BZPW, pozostałe przesłano do Ministerstwa Górnictwa i właściwych resortów/, Zjednoczenie Budowlano-Montażowe PW, Prezydent Miasta Jastrzębia Zdrój /który postulaty odnoszące się do władz wojewódzkich i centralnych przesłał do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach/.

POSTULATY PRZYJĘTE DO WYKONANIA. Następujące instytucje i przedsiębiorstwa zawiadomiły MKR o nadejściu i przyjęciu do wykonania przedstawionych im postulatów: Zjednoczenie Kopalnictwa Surowców Chemicznych, Komisja Koordynacyjna Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego oraz Jaworznicko-Nikolowski Zjednoczenie Przemysłu Węglowego. Instytucje te zobowiązały się do poinformowania MKR o sposobie załatwienia poszczególnych postulatów.

POSTULATY ZŁOŻONE OSTATNIO PRZEZ MKR:

1. Postulat KWK "Polska" o przeprowadzenie kontroli NIK-u skierowaliśmy do Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie. Zobowiązano NIK do udzielenia odpowiedzi o wynikach kontroli do kopalni "Polska" oraz do MKR.
2. Postulaty Zakładu Remontowo-Produkcyjnego Maszyn Elektrycznych PAMEL skierowaliśmy do Komisji Mieszanej.
3. Postulaty Centralnego Biurodka Informatyki Górnictwa dotyczące spraw ogólnospołecznych skierowaliśmy do rozpatrzenia przez Komisję Mieszaną.
4. Postulat lekarza Zbigniewa Lisieckiego przekazaliśmy na najbliższym posiedzeniu Komisji Mieszanej Ministrowi Górnictwa z zobowiązaniem przekazania odpowiedzi Z. Lisieckiemu 1 MKR.
5. Postulaty Przedsiębiorstwa Montażu Urządzeń Elektrycznych PW oraz postulaty zakłogi Energetyki Ciepłej KWK "Marcel" przekazujemy na Komisji Mieszanej Ministerstwa Górnictwa.
6. Postulaty BSiPE Energo-Projekt w Katowicach skierowaliśmy do rozpatrzenia przez Komisję Mieszaną.
7. Postulaty PPNiG w Wołominie zostaną przekazane Ministrowi Górnictwa na Komisji Mieszanej.
8. Postulaty KWK "Halemba" skierowaliśmy do rozpatrzenia przez Komisję Mieszaną.
9. Postulaty Zakładów Tworzyw Sztucznych NITRON-ERG w Krupskim Młynie przekazaliśmy do właściwych adresatów.
10. Postulat ZKR przy Zespole Szkół Zawodowych Ministerstwa Górnictwa w sprawie w Jastrzębiu w sprawie interwencyjnej kontroli w stołówkach w Jastrzębiu przekazujemy do Komisji Mieszanej.

CHŁOPIKA "SOLIDARNOŚĆ"

18 października 1980 r. w Domu Kultury OSP w Wiśle Małej przedstawiciele społeczności chłopskiej sołectw z Wiśły Małej, Wiśły Wielkiej, Studzionki, Łęki oraz Brzeźc spotkali się z Tadeuszem Jedynakiem wiceprzewodniczącym MKR - Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" w Jastrzębiu Zdroju. W wyjątku ożywionej dyskusji dotyczącej podstawowych spraw życia i pracy rolników pozbawionych w zasadzie jakiegokolwiek autentycznie działającej, samorządnej własnej reprezentacji, która by broniła ich interesów i pobudzającą wpływała na stwarzanie rzetelnych szans prawdziwego rozwoju produkcji rolnej - chleba dla nas wszystkich, tak mieszkańców miast jak i wsi - ustalono, że w poniedziałek 27 października 1980 r. w tym samym miejscu o godz. 18⁰⁰ odbędzie się wspólne zebranie rolników Ziemi Pecznińskiej poświęcone sprawie utworzenia Niezależnego Samorządnego Związku Rolników Ziemi Pecznińskiej "Solidarność" z siedzibą w Wiśle Małej.

Celem inicjatywy społecznej rolników jest wspólne zastanowienie się nad formami i metodami autonomicznego i skutecznego współdziałania w dziele poprawy ich warunków życia i pracy poprzez prawidłowe funkcjonowanie samorządu wiejskiego, ożywienia znaczenia Rady Sołeckiej, zaktywizowania Kół Gospodyń Wiejskich, poprawę działalności Domu Kultury oraz pełne wykorzystanie możliwości tkwiących w prawidłowym działaniu SKR-ów. Rolnicy dostrzegają istnienie szkodliwych i wręcz niekiedy niezrozumiałych przeszkód i braków powodujących, iż życie na wsi oraz praca podejmowana przecież nie tylko w imię własnych interesów, lecz celów wyżywienia całego Narodu, staje się coraz trudniejsza i coraz mniej efektywna, mimo iż miesięcowy SKR nie jest wcale taki zły. Jego działalność pozostawia wiele do życzenia, zaś indywidualny rolnik nie ma w zasadzie wpływu na pracę instytucji zapotrzebowanych w najniezbędniejsze artykuły i maszyny służyące

produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Oo tej trudnej sytuacji rolników Ziemi Pszczyńskiej dołączają się wiadome kłopoty z zaopatrzeniem, w tym przede wszystkim w węgiel, wodę oraz energię elektryczną. Także nasze zebranie odbyło się "przy światełkach", zaś straty w hodowlę, jakie powstają wskutek braku prądu i wody w produkcji zwierzęcej - tak przecież potrzebnej całemu krajowi - są przecież tak oczywiste.

Uważamy, iż w imię solidarności wszystkich ludzi dobrej woli, ludzi pracy naszego regionu, należy sobie nawzajem pomagać, bowiem problemy górników i innych zawodów są zarazem problemami rolników; gdyż w ostateczności dotyczą naszego wspólnego robotniczo-chłopskiego losu. Sojusz robotniczo-chłopski, ożywiony autentycznym współdziałaniem, a nigdy przeciwstawianiem się ludzi "miastowych" i "wiejskich", powoduje też, iż "Solidarność" może oznaczać tylko s o l i d a r n o ść, wzajemną pomoc, bez której robotnicy i chłopcy w Polsce Ludowej nie mogą się obejść. Niech na zapowiadzanym zebraniu nie zabraknie nikogo, komu leży na sercu wspólne dobro nas wszystkich - dobro Ziemi Pszczyńskiej i wszystkich jej mieszkańców, dobro naszej Ojczyzny.

NA ŚWIĘTO ŁĄCZNOŚCIOWCA

Z okazji obchodzonego 18 października Święta Łącznościowca składamy wszystkim pracownikom łączności najszersze życzenia pomyślności w ich życiu osobistym i rodzinnym. Życzymy także, aby Wasza trudna praca, ciesząca się uznaniem społecznym, była właściwie doceniona. Życzymy, żeby Wasza praca w coraz większym stopniu służyła rozpowszechnianiu właściwych informacji, oczekiwanych przez społeczeństwo.

MKR - KZ NSZZ "Solidarność"

w Jastrzębiu Zdroju.

GODNOŚĆ ROBOTNICZA

Tygodnik "WTK" z 12.10.1980.r. wydrukował dyskusję zatytułowaną "O godności robotniczej"; w której udział wzięli działacze "Solidarności" z województwa katowickiego. Przedstawiamy niektóre głosy z obszerniej dyskusji:

"Jeżeli jesteśmy krytyczni, to nie znaczy że jesteśmy przeciwko Partii czy Rządowi; jesteśmy tylko przeciwko ludziom nieodpowiedzialnym, odpowiedzialnych stanowiących.... Musimy teraz czuć się odpowiedzialni za współorganizowanie produkcji i za współtworzenie gospodarstwa narodowego. Dlatego też musimy mieć większe możliwości korzystania ze środków masowego przekazu..... Robotnicy się nie przebudzili; oni czekali na głos, do którego nie byli dopuszczani.

"Poczucie godności robotniczej wymaga nie tylko uczciwej zapłaty za pracę, wymaga zaufania. Robotnik..... musi wiedzieć, jakie znaczenie ma to, co on robi, co się z jego wyrobem dzieje, jakim osiągnięciem on służy".

"Należy uczynić zadość godności robotniczej, która jest jednoznaczna z wolnością wypowiedzi.... Ludzie wiążą z poczuciem własnej godności wolność słowa. W Związku gwarantujemy ludziom swobodę wypowiedzi.

"DZIENNIK ZACHODNI" ZAWIÓŁ NAS

Jak pisaaliśmy w numerze 2 biuletynu, 13.10.1980 r. "Dziennik Zachodni" zamieścił materiały zredagowane przez nasz MKR. Ustaliliśmy z redaktorem tej gazety, Bronisławem Kowalekim, że nasza kolumna jest autonomiczna, będzie zamieszczać tylko materiały przez nas dostarczane oraz że będzie ukazywać się co tydzień. "Dziennik Zachodni" ze swej strony napisał, że drukuje nasze teksty na prawach "wolnej trybuny, lecz z przekonaniem".

Przekonanie to okazało się, niestety nietrwałe. Bowiem złożony do "Dziennika Zachodniego" na poniedziałek 20.10.1980 r. nasz referat programowy, wygłoszony 17.10.1980 r. na zebraniu w Jastrzębiu, o którym piszemy tu na pierwszych stronach - nie ukazał się. Wbrew uzgodnieniom nie dopuszczono zatem do przedstawienia na łamach prasy społeczeństwu. W tym członkom naszej przeszło 3-milionowej organizacji związkowej, programu i zasad naszej działalności; opartej o zasady ustrojowe określone w Konstytucji PRL. Stało się to w sytuacji, gdy przedstawiciele władz państwowych i partyjnych - członkowie Komisji Rządowej, którzy wysłuchali referatu w Jastrzębiu, stwierdzili ustami sekretarza KW PZPR w Katowicach W. Kiczana; że z satysfakcją słuchaliśmy referatu; że przedstawiciele Komisji Rządowej wielokrotnie oklaskiwali tezy zawarte w referacie; nie znajdując w jego tekście nic co by było nie do przyjęcia przez władze. Jednak mimo to, "Dziennik Zachodni" nie wydrukował go; kierując się zapewne własnymi kryteriami.

Na domiar tego "Dziennik Zachodni" - zamiast złożonego do druku referatu - zamieścił 22.10.1980 r. - bez porozumienia z nami - fragment tekstu wstępnego z numeru 2 naszego biuletynu. Nie tylko zamieścił fragment z biuletynu bez uzgodnienia z nami, lecz także dokonał ocenizowania całości sprawozdania; gdyż zamieścił tylko wstęp do sprawozdania z posiedzenia MKR Jastrzębie z 12.10.1980 r. pomijając w całości uchwalone na tym zebraniu wnioski. Nadto "Dziennik Zachodni" opatrzył to co wydrukował tytułem "Wśród nastroju chwili i fantazji wieczornia". Choć zawartość słów te zawiera się w tekście naszej relacji; to jednak uczynienie z nich tytułu określającego atmosferę całego zebrania jest niedopuszczalne.

Czy doświadczony - należałoby sądzić - redaktor naczelny gazety nie zdaje sobie sprawy; że nasze posiedzenia są spotkaniami publicznymi; na który każdy z nas czekał dziesiątki lat? Czy redaktor pisma, który powinien znać mechanizmy rządzące życiem społecznym, nie wie, że negromadzone przez lata, nabrzmiałe, dramatyczne problemy społeczne; dopiero dzięki naszemu ruchowi związkowemu, zrodzonemu w strajkach sierpnia i września; pozwalają naszemu krajowi powrócić na drogę właściwego rozwoju; właściwego układowania stosunków między Polakami? I, że nie da się tego tylko czynić tylko w grzesznych, poszupłakowanych, eleganckich formach znanych nam dobrze z tak niedalekiej przeszłości? I czy redaktor "Dziennika Zachodniego" może wiedząc to wszystko - obrażać nas; obrażać godność robotniczą? Odpowiedź na to pytanie pozostawiamy czytelnikom i władzom zwierzchnim "Dziennika Zachodniego".

Z OSTATNIEJ CHWILI:

CZY DZIŚ BĘDZIE ZAREJESTROWANA "SOLIDARNOŚĆ"

Dziś 24.10.1980 r. w czasie gdy zamykamy ten numer biuletynu; rozpoczyna się w Warszawie o godz. 10⁰⁰; rozprawa przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie, która ma rozstrzygnąć, czy nastąpi zarejestrowanie Statutu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność". Jesteśmy przekonani, że faktycznie już istniejący i działający w całym kraju NSZZ "Solidarność" uzyska w wyniku głośniejszej decyzji Sądu osobowość prawną i że Sąd zatwierdzi

Statut w brzemieniu złożonym przez Komitet Założycielski ; spełniając tym samym wolę milionów ludzi pracy w Polsce.

W rozprawie sądowej uczestniczą członkowie Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" , wśród nich także przewodniczący MKR w Jastrzębiu Jarosław Sienkiewicz wraz z Grzegorzem Stawskim.

O rejestracji i Statucie NSZZ "Solidarność" napiszemy w następnym biuletynie.

Szcześć Boże!

DO WSZYSTKICH KOMISJI ROBOTNICZYCH I

Prosimy o nadeślanie wszelkich materiałów z działalności "Solidarności" na Waszym terenie. Będziemy je zamieszczać w naszym biuletynie.

Redaguje zespół: Jerzy Skwarek, Tadeusz Jedynak, Grzegorz Stawski, Wiesław Gwizdz i Henryk Mutke.